

HISTÒRIA T.7 - La Revolució Russa

1. CAUSES

- **ECONÒMICAMENT:**
  - país **agrícola endarrerit** → camperolat patia fam (males collites)
  - **indústria escassa**
  - diferències de **riquesa** → repartiment desigual de la terra
  - agreujament per la **1ª Guerra Mundial**
- **SOCIALMENT:**
  - societat **feudal**
  - grans **diferències** entre classes socials
    - pobresa: camperols + treballadors
    - riquesa: tsar Nicolas II + noblesa + església ortodoxa
  - tradició de **revoltes + protestes** → humiliació guerra Rússia-Japó
- **DEMOGRÀFICAMENT:**
  - la població s'ha **duplicat** en 40 anys → problemes de supervivència (fam)
- **POLÍTICAMENT:**
  - sistema de **monarquia absoluta**:
    - decisions del tsar
    - administració corrupta
    - recolzament noblesa + església ortodoxa
  - humiliació per les derrotes en les **guerres contra Japó** (1ªGM)
  - arribada d'ideologies oposades al **sistema tsarista**: liberalisme, anarquisme, marxisme...
- **ANTECEDENT - REVOLUCIÓ DE 1905: manifestació pacífica** demanant pau + terra + pa per part d'obrers, camperols, soldats → **Palau d'Hivern**
  - durament reprimida per l'exèrcit del tsar → ***Diumenge Sagnant*** (mort de masses)
  - va prometre:
    - reforma agrària → desamortització
    - eleccions per sufragi universal masculí → **Parlament** (Duma)

2. REVOLUCIONS

2.1) REVOLUCIÓ FEBRER 1917

- **Impacte 1ª GM:**
  - destrucció, males collites, fam, morts
  - tsar es nega a abandonar la guerra → per prestigi
- **FEBRER 1917: manifestacions** d'obrers + soldats + camperols per tot el país → demanant eixir de la guerra
- Divisió població en dos sectors que volien acabar amb el tsar:
  - **bolxevics** (exèrcit roig amb L. Trotski) → radicals: poble + soviets
  - **menxevics** (exèrcit blanc) → conservadors: burgesia + noblesa + rics

- La **manifestació a Petrograd**:
  - obliga a **abdicar al tsar** (assassinat posteriorment) → el seu germà va rebutjar el càrrec
  - instaura una **república** → **Kerenski** com president
  - govern provisional amb **democràcia parlamentària**
  - eleccions a les **Corts constituents** → guanyen **menxevics**
- Govern provisional → no fa les reformes reclamades pel **poble + soviets**
- **Bolxevics + Lenin**:
  - demanen:
    - retirada de la **guerra**
    - **desamortització** (repartició de les terres entre els camperols)
    - donar la **direcció de les fàbriques** als obrers
    - **dictadura obrera**
  - inici preparació **revolució d'octubre**

2.2) REVOLUCIÓ OCTUBRE 1917

- Els soviets fan una **nova revolució** a finals d'octubre:
  - prenen el Palau d'Hivern (seu)
  - proclamen un **govern obrer** amb **república socialista**
  - president **Lenin**
- Mesures revolucionàries:
  - expropiació i repartició de **terres** entre els camperols
  - **fàbriques** controlades pels obrers
  - negociació de la **pau Brest-Litovsk** amb Alemanya → pèrdues territorials **1918**
  - convocatòria d'eleccions a l'**Assemblea constituent** → no van guanyar bolxevics
- **Assemblea dissolta** → instauració d'una **dictadura bolxevic** (del proletariat)

-
- Entre **1918-1921** → **guerra civil** entre
    - partidaris revolució → **exèrcit roig** (bolxevics) guanyadors
    - contraris (països europeus) → **exèrcit blanc** (menxevics)
  - Durant la guerra civil → **Lenin** porta a terme un **comunisme de guerra**
    - l'**Estat** té les propietats i les reparteix a la població
    - nacionalització **indústria**
    - col·lectivització **terres**
  - Lenin posa en marxa la **Nova Política Econòmica (NEP)**: permet la xicoteta **propietat privada** i **intercanvis** regulats:
    - afavorir el creixement econòmic
    - superar la crisi de guerra
  - L'imperi rus:
    - passa a anomenar-se **Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS)**
    - reconeix les diferents nacionalitats que l'integraven

3. L'URSS DE STALIN

- **Lenin mor** → produeix una pugna per successió entre **Trotski / Stalin** (guanyador)
- A partir de **1928** → **Stalin** com a dirigent principal
- **Govern de Stalin (1928-1935)/ ESTALINISME:**
  - **creixement econòmic**
  - **URSS superpotència**
  - forta **repressió** als intents d'oposició al poder → **gulag**

3.1) ECONOMIA DE STALIN

- Stalin acaba amb la **NEP** de Lenin
- Aplica el **comunisme** → **economia:**
  - **col·lectivització del camp** en grans granges
  - **propietat estatal** de la indústria i comerç.
  - **plans quinquennals:** pla de control econòmic que canvia cada 5 anys:
    - estableix objectius productius
    - avalua els resultats
    - impideix el capitalisme

3.2) IIª GM I LA URSS

- En el moment d'entrada de la URSS en la IIª Guerra Mundial:
  - havia passat de ser un **país endarrerit** → **país industrial i gran potència mundial**
  - històric **creixement econòmic** → quadruplicat des de 1928

3.3) POLÍTICA DE STALIN

- Stalin concentra el **poder en la seua persona** → corrompeix la idea original de dictadura obrera
- Instaura una **política del terror:**
  - elimina l'oposició política amb "**purgues**" al gulag
  - processos judicials acosant als oposats com **contrarrevolucionaris:**
    - eliminació física (afusellaments o exilis)
    - eliminació política (gulag)